

646 (23) 0-2b

Chief : Kgoši

1 Leina la kgoši ke Mokgale. Maina a lekgotla

1 Motlalekgomo 2 Maboane 3 Seatla 4 Matome 5 Matome

6 Mphadi 7 Lephala 8 J. Patamedi 9 Semetše 10 Kgašane

11 Mmutle 12 Lefakgomo.

Gomme bao ka moka ke bakgomana. Dikgošana 1 Lefakgomo
2 Pondo 3 Nkutleni. Leina la moloko wa Lefakgomo ke Hlame,

Setsoge. Leina la moloko wa Pondo ke Malesa. Leina la

moloko wa Nkutleni ke Baloi. Lefakgomo o bina Noko. Pondo

o bina Tšhweni. Nkutleni o bina Tšhweni. Lefakgomo o agile
kgaufsi le thaba ya Namakgale. Pondo o agile kgaufsi le

2 noka ya Sekwe. Nkutleni o agile kgaufsi le noka ya Sekwe.

Ka moka ba agile ka tlase ga pušo ya Mokgale, e lego yona
kgoši ya mehleng yeno. Ka moka bao ba eme boemong bja

bo-tatabo bao ba beilwego ke kgoši Makhušane tatago Mokgale
ba laola tikologo yeo e leng kgaufsi le metse ya bona goba

meboto. Lefakgomo ke yo mong wa moloko wa kgoši. Gomme
ena ke moloko wa go tswalwa. Pondo ke leloko la go tšielana.

3 Ga e le Nkutleni ke wa moloko o ſele go kgoši.

Gomme o filwe bokgomana goba kgošana ka moloko wo a
bušago wona wa Mashagaan ke ge e le yena wa moloko wo go

thoma go dula pele mo nageng ye. Kgoši e bitšwa ka gore ke
Thobela ke batho ka moka. O boledišwa ka gore mogolwane.

Leina-inia la gagwe ga le tlogelwe. Ge kgoši e le ntshe
boitshwaro bja batho ke bja poifo. Gomme tumedišo ke ya go

tia-tia diatla mme ba bitša ka lentšu la thobela-mogolwane.

Ge kgoši e dula batho ba bitša ka lz thobela. Ge kgoši e ema
go sa le bjalo. Gomme ge kgoši e eja batho ba reta kgoši

ka moka kamo yo mong le yo mong a ka kgonago ka gona. Gomme
ba bangwe ba tla bitša ba re kgoši a ehwe ke kgale e eja e

ſutelele ba bang. Gape bangwe ba re pula! pula! kgoši ge e
bitšwa ke motho o swanetše go ya go yona mme a loša goba go

tia-tia diatla dre gona ya ba o betša kgoši see se leng pelang ya.

gagwe.

4 Ge kgoši e eja ga go a dumeliswa gore motho a be a ema-ema goba go sepela-sepela fao kgoši e jago gona. Gape ge kgoši e eja ga go motho yoo a swanetšego go iša seatla sejond sa kgoši. Gomme ge motho a dira bjalo gona o nyaditše kgoši o tla ntšha sa go lefa taba ye.

Dijo tša kgoši di lokišwa ke mosadi goba basadi ba gagwe. Mphole o ntšhwa dinong fela bjalo ka bjalwa, mapoto le mokgope. Kgoši eja e le nooši. Dilo tše ntši tša kgoši di na le maina a bjalo ka a tša batho kamoka.

Gomme go fapane fela go tše elego dišelete go tša batho bjalo ka dikomana le tše elego tša badimo ge ele diruiwa.. Kgoši e na le mohlanka elego motho yo a dirango mediro ye menyane ka mehla mo motseng wa kgoši.

5 Leina la lešika la kgoši ke Malatši. Malatši ke bina Noko. Lešika leo legašane mme ga le a dula felo go tee le kgoši. Lešika kamoka ga lena modiro mo setšhabeng ge e se bao ba leng ləkgotleng la mosate fela. Gomme bona ke baeletši ba kgoši mererong ya pušo ya naga. Lešika la kgoši ke bakgomana fela. Gomme ga ba laole naga gape ga se barōkapula. Gomme ke basekiši ba melato le batseta ba lekgotla, le ba laodi ba koma. Gomme ga bona taolo tabeng tša go lema. Ke gona ba tsena fela mo tirelong tša badimo. Ga ba loti mabitla a dikgoši. Gape ga ba loti dithokgola tša mošate. Ga se dingaka gobr didupe.

6 Ga se bareti ba direto. Ba lešika la kgoši ba bangwe ke bahumi, mme ba bangwe ga se bahumi. Lehumb le tšwa ditirong tša bona mo metseng ya bona. Gomme kwano e gona gare ga kgoši le lešika la yona e seng bathong bohle ba lešika. Gomme gape go bjalo le go bona ka noši. Ba arogane ka dihlopa ka baka la go hloka kwano le kgoši. Ditaba kamoka

6

tša mošate elego tša leloko kgoši e swanetše go di rera le bo-morwarragwe.

Gape le tšohle tše diragalago mo nageng e leng taba tše kgolo kgoši e boladišana le bomorwarragwe ka ga tšona. Ge kgoši e sa dire bjalo boima kamoka bja tše bjalo bo tla ba godimo ba kgoši. Basadi ka lešika la kgoši ga ba tsene ditabeng tša pušo ya setšhaba. Ba lešika la kgoši ge ba nyetšwe ba dula magading a bona gomme ba nyalwa ke motho yo mong le yo mong mo setšhabeng. Kgoši o na le basadi ba selelago. Maina a bona ke a:- 1 Mapula 2 Motšhinyamahlo 3 Nyabane 4 Mapula 5 Madira 6 Motšatši. Borrago bona 1 Sepelemane rrage Mapula 2 Makekele rrage Motšhinyamahlo. 3 Tšhwени rrage Nyabane. 4 Phokgo rrage Mapula 5 Tshweni rrage Madira 6 Mathekga rrage Motšatši. Leina la lešika la Mapula ke Hlame. Leina la lešika la Motšhinyamahlo ke Maleša. Leina la lešika la Nyabane le Madira ke Seale. Leina la lešika la Mapula ke Phokgo. Leina la lešika la Motšatši ke Mathe.

8

Dikgomo tša Mapula e bile 11 dikgomo
 tša Motšhinyamahlo ke tše 11 dikgomo
 tša Nyabane e bile 11 dikgomo
 tša Mapula e bile 14 dikgomo
 tša Madira e bile 12 dikgomo
 tša Motšatši e bile 11. Gomme dikgomo tše din ntšhitšwe ke rragwe le ena ka noši. Tima mollo ke Mapula Setsoge goba Hlame. Basadi ba bangwe ba latelana ka tsela yona yeo maina a bona a ngwadilwego. Ba agetšwe motseng o tee wa mosate kamoka. Dintlo tša bona di agilwe ka go latela ka bogolo bja bona. Ba gatša kgoši ga ba na tokelo ye fetago basadi ba bang. Gomme ga ba na bahlanka ga e se modirong wa tšhemo ya mošate ya mouta fela. Gape ga ba apare go feta ba bang ba setšhaba.

9

Mohumagadi le bac ba molatelago ga ba na tokelo go fitiša ba bangwe pale ga kgoši le matša astšhaba. Ga gone maroratwe

9 go feta ba bang. Basadi ba kgoši ba ekapeela ka noši. Mediro ya mašemong a bona ba idira ka noši. Moagi wa dintlo tša mošate ke banna ba naga kamoka. Ga ele malapa le go fseela malapa ke modiro wa basadi ka noši. Basadi ba kgoši ba dira go lekana le ba batho fēla. Mohlokemedi wa kgoro ya mošate ga gona mokgomana yo a laolago tša kgoro ya mošate ka mehla ke Motlalekgomo. Modiro wa gagwe ke wa go sepedisa ditaba gare ga kgoši le setšhaba, mabakeng a merero ye mogolo.

10 Basadi ba kgoši ba nale modiro o tee mo motseng wa kgoši. Basadi ba kgoši ba bitšana ka maina a magading bjalo ka basadi kamoka ba setšhaba. Gomme ba phedisana bjalo ka basadi kamoka ba setšhaba, gomme hlompho e sale tee le basadi ba setšhaba.

Ba mmogo ga ntši gape ba ke ba omane mme balwe bjalo ka basadi ba setšhaba. Maphatla le bahlanka ba ka mošate ga ba gona. Bagolo ba setšhaba ba etela mošate ka mehla ya merero ye megolo ya naga. Gomme ga go bolelwé selo ge ba sa ye mošate. Batho ba ya mošate go direla kgoši ge sa laetšwe bjalo fēla. Batho ba setšhaba ga ba romele barwedi ba bona go direla mošate ge e se ge go tšwele taelo ye bjalo ka mabaka.

11 Ke mošate o tee fela mo setšhabeng. Motho yo mong le yo mong o bušwa ke mošate goba mokgomana wa nagana yeo a e bušago ka taelo ya kgoši. Ditshwanelo tša motho go kgoro yeo e mmušago ke go hlokomelwa ke kgoro yeo ge go hlagile se bothata motseng wa gagwe. Motho-yo bjalo o swanetše go ntšha sebego sa bjålwa goba mokgopē ga tee ka ngwaga. Gomme ga e le mo dirueng tša gagwe o ntšha sebego sa kgomo fela. Gomme o swanetše gobega se sengwe se diregang mo motseng wa gagwe se bjalo ka molato, ka morago ga poledišano le moloko. Basadi ba boreneng le barwa le barwedi ba bona ba lotwa mo ba bonwago ke batho goba setšhaba kamoka.

12 Morwa wa boreneng ga a utwe o bonwa ke batho kamoka.

Setšhaba kamoka se tseba yo e leng mohumagadi gape le ena morwa yo e tlabago kgoši. Bana ba kgoši ba phela lapeng la mmabo. Ba fepigwa ke mmabo. Gomme ba rutwa bjalo ka bana kamoka ba setšhaba. Ba phela ka go hlaka-hlakana le batho kamoka. Gomme ga go hlompho e ſele e tšwago baneng ba batho ba bangwe, go bana ba dikgoši. Ba babitša ka maina a bona a boana bjalo ka Kgašane, Mokgabo. Ba swarwa bjalo ka bana fela, mme ba dumedišwa bjalo ka bana kamoka, gape ba tumišwa ka go swana le bana ba bang mo setšhabeng. Ga barw rutwe go laola le go laela batho. Gomme ga ba dule kgorong ge go sekwa melato ge e se bao ba bolotšego ba lego bjalo ka bana kamoka ba tšwago lebollong. Ga go se ba rutwago go feta bana ba bangwe ba setšhaba e lego sa melao ge e se lebollong la bana kamoka fela. Ba swanetše go diša dikgomo le go dira mediro kamoka ye dirwago ke bana ba setšhaba. Ba itiwa le go solwa ke motho yo mong le yo mong yo ba ka mosenyetsago. Mohlanka a ka ba betha ge ba mo senyeditše. Kgoši e begwa ka lapa la pele la mosadi wa malome. Gomme ge ngwana wa lapa la pele la malome e se ngwana wa mekgwa ye mebotse mo go loko la gabon gona bakgomana ba ka kgetha kgoši malapeng a manyane ao a latelago lapa la pele. Gomme kgetho e dirwa ke bakgomana ka go budiša yoo e tlago go ba kgoši ntlo ye mohu kgoši tatagwe a saleng ka gare ga yona.

Matšatši mogolo wa Lepato o tšea bogoši thabeng ya Kgopolwe go hweng ga kgoši Makekele ka go bula ntlo yeo Makekele a hwetšeng go yona. Ge bakgomana le ditšhaba ~~kanaxxim~~ kamoka di kgobokane Matšatši mogolo a laelwa go bula ntlo mme ke gona ntlo ya palela Matšatši. Ka morago ga tla Lepato ntlo ya bulega. Go be go tsene motho yo mong

- 14 ka teng go swara lemati gore ntlo e se bulege ge Matšatši a kgorometša. Gomme ya bulega ge Lepato a kgorometša. Gomme Matšatši ga aka a tseba sephiri seo bakgomana ba se dirilego ka taelo ya kgoši Makekele ka baka la mekgwa ye mebe ya Matšatši go Makekele. Badimo ga ba šupe kgoši eupja ke kgoši ka go kgahlwa ke mekgwa ya ngwana yo a swanetšego ge ba kgoši. Se se dirago gore mosadi wa kgoši e be mmago-kgoši ke molao wa go tšeа mosadi ga malome. Mosadi yo a belegago kgoši o tšewa ka dikgomo tšeо e leng tša kgoši e seng tša setšhaba. Gomme dikgomo e ka ba tša kgoro. Ke gore tše ntšhwago ke batho mo ditšhekong tša melato. Gomme kgomo tše bjalo di bitšwa kgomo tša kgoro. Gomme ke gore ga se tša magadi a ngwana yo mong wa kgoši.
- 15 Gomme mosadi yo mogolo wa kgoši ga kgethwe ke kgoši ka noši gomme o kgethwa ke tatago kgoši go leloko la ditswala kgoši e lego ga malome. Mosadi yo e leng mohumagadi wa kgoši ga se yo a fetago ba bangwe ka go tswalwa peleng, gomme ke ka baka la molao wa bogoši. Morwa wa kgoši yoo a ka seke a ba kgoši ke yo e leng wa mosadi wa tatago kgoši mme a Šala a belegwa ke kgoši. Gomme le yo mmagwe e seng wa leloko la bogoši a ka sekego a kwana le badimo ba tatagwe mekgweng kamoka ya bogoši. Tše Šitišago motho goba kgoši ke ge motho e le mosadi, ge e le setlaela, ge motho a nale dihwahwa, ge e le segole, ge e le sefofu, ge e le sefowa, ge e le lešoboro, ge e le mmolai wa batho.
- 16 Motho yo a tlo bago kgoši o tseba e sale mošimane. Kgoši ye mpšha e ka seke ya buša tatagwe a sa phela. Go feta lebaka la ngwaga ge kgoši e tšeа setulo ka morago ga lehu la tatagwe. Kgoši ye mpšha e bona setopo sa kgoši ya go hwa. O swanetše go se hlapiša ka metse gore a tšeе dihlare tša pula. Ge setopo se išwa lebitleng kgoši ye mpšha ga e ye. Gomme dilo tšohle tša kgoši ya go hwa ke tša gagwe tše

17 boreneng, e lego dikgabišo, dipheta, di thokgola le dihlare. Gomme go dira bjalo ke sona seo se modirago kgoši e lego le ka go tšeа dikomana e lego yona hlogo ya bogoši. Kgoši e bewa ka go tsibiša batho gore ba tle ba bone kgoši moo e tlabago monyanya wo mogolo wa go tiwa dikomana go ſupa setšhaba goba kgoši ye ngwe e ſcilwe. Ke gona bakgomana ba tla laya kgoši ye mpšha tsela ya pušo ya bogoši. Ge kgoši e le ye nyane legatong la yona go swanetše go ba rrangwane a gagwe. Gomme moswaredi e swanetše goba monna; Gape e swanetše go ba motho yo a kgethwago ka mokgwa wa molao. Gomme e swanetše goba motho wa mekgwa ya go loka pele ga batho. Motho a ka ſitišwa ke tšona tšeо di ſitišago motho goba kgoši goba moswaredi wa bogoši. Bogoši bo swarelwa go fihla kgoši = tšeа mosadi mme e tseba melao kamoka ya banna.

19 Moswaredi a ka tlošwa gwa bewa yo mong ge a buša ka phapogo. Moswaredi o nale ditokelo kamoka tša bogoši, go ſomela ntlong ya bogoši. Moswaredi o dira tšohle tšeо di dirwago ke kgoši mo gohle-gohle. Moswaredi o ſiega bjalo ka kgoši. Moswaredi ke moledi a ngwana yo e swanetšeego goba kgoši. Kgoši ge e sale ye nyane e ſešo go buša e phela motseng wa tatagwe. Gomme e rutwa ke moswaredi tša bogoši. Gomme o rutwa modiro wa pula fela. Gomme ga e le pušo ya setšhaba o tla rutwa ka go kwa melao ge a gola.

20 Ge kgoši e bonwe gore e tla hwa gomme go swanetše go tlošwa batho felo moo kgoši e leng gona. Gomme taba yeo e dirwa sephiri seripa sa letſatši ge go sa tsongwa banna ba bagolo. Gomme batho ba tsibišwa ka gore mabu a hwile. Kgoši e fihlwa ka go dudišwa gore e ſe robale. Gomme ya robala thušong ya bona go kgoši ye bušago. Kgoši e ka tlogelwa ke batho bakeng sa mekgwa ya gagwe ya go ſeloke.

20 Matome Lesetše o tlogelwa ke batho thabeng ya Sekgopo ge e šetše e le kgoši ka morago ga Matšatši ka baka la go bolaya motho. Gomme a swarwa a išwa kgolegong. Gomme ge a boa a hwetša moratho Selwana e le kgoši. Ke gona Lesetše a ſitwa ke bogoši.

21 Kgoši Makhušane o tlogelwa ke batho ge mohlanka yo a bollago a bolailwe ka sethunya ke moshangaan yo mong a se tsebe gore seo a se bonago ka gare ga bjang ke motho. Kgoši Maseke o tlogelwa ke batho ka 1922 go ya nageng ya Makhušane ka baka la go tsena dintlong tša banna ba naga ya gagwe.
Kgoši ^{ka} ge e le motho yo mogolo ka dumelawa go rakwa setulong ka baka la tsebo ya gagwe ya go neša pula le jo bea letšatši. Gomme ge ele motho yo a dirago tša go seloke o tla tlogelwa ke setšhaba fela. Kgoši e swanetše go hwa. Kgoši e ka seke ya e tloša bogošing le ge e ke pona goba ga e na maatla pušong ya yona.

22 Dibego le makgēthō kamoka tše kgoši e di amogelago ke tšohle tše swarwago ke batho. Gomme ~~se~~begō seo se ntšhwago ke banna ba metse kamoka ke bjålwa. Gomme ga e le nama, matlalo, mafofa, marumo, dikgomo, dipudi, dinku, le di, 6f6l6⁶ nako ye ngwe le ye ngwe ge o bolaile ph66f6l6 ya kgadinama o ntšha sebegō sa letlalo le setho s̄a yona. Gomme ge ele mabjalwa a ntšhiwa bakeng la puno fela. Gomme ga ele tše bjalo ka dikgomo e ka ba go tee ka ngwaga nako yeo mong wa seruiwa a ratago go loba kgoši. Gomme tše bjalo ka marumo e ka baka nako yeo morudi a rulago ka yona. Ga ele basadi ba ntšha sebegō sa mabele a kgoši a go dira bjålwa. ^oatho ba bangwe ba sa ntšhe ke nyatšo ya kgoši. Dibego tša bapatši di tla go kgoši ka mabaka ao di bapatšwago ka ona. Dibego tša koma ditšwa ge koma ele gona mo nageng. Gomme tša melato di tšwa mehleng ya melato e rerwa. Tša madume a baeti le tšona di tsena ka nako ya tšona. Tša makarapa di

23 ntšhwa ke bao ba ratago e seng ka kgapeletšo ya kgoši.

24 Go lefiwa pudi, nku le kgomo tabeng tše kgolo le tše nyane ka mehla. Makgetho a sake a ntšhwa ka mehla ke a lebollo. A bitšwa sehlatile. Batho kamoka bao bana ba bona ba lego komeng ba swanetše go a ntšha. Ka dibaka tša ge kwela e le mabapi le go swa goba go tšwa. Ge sehlatile se sa tšwe gona koma ga e swe. Dineo le makgetho di taolong ya kgoši ka thušo ya bakgomana. Mediro ya bothokgō bja kgoši e e dirwago ke banna ke go aga mantlo a basadi ba kgoši le go lema mašemo a mošate. Gomme basadi ba hlagola mašemo a kgoši le go buna mabele a mošate. Dikgomo tša kgoši di dišwa ke bana ba gagwe.

25 Mathokgō a tsibišwa ka phatafala goba lepatata. Ge ba bangwe ba sa tle ga go molato. Ba ba dirago ga ba fiwe selo sa go ja goba go nwa. Batho kamoka ba nale maatla go rekiša dilo tše bjalo ka mabslē, letswai le naka tša tlou. Dikgomo tša kgoši di hwetšwa magading a barwedi ba yona le makgethong a mošate a melato. Dikgomo tša mošate di hlahlelwa motseng wa mošate, gomme tše di ngwe di fišwa mašakeng a batho. Batho ba lešika la kgoši ba ka tseba goba kgomo tša mošate ke tše kae, gomme ba ba ba tseba koba ke dife. Dikgomo tša mošate di a dumelwelwa go fodišweng le go nošweng.

26 Mašemo a mošate a felo go tee. Felo fao go nale mašemo a seletšego a basadi le tšhemo e tee ya kgoši. Mašemo a basadi ba kgoši a lekana le a batho kamoka ge e se tšhemo ya kgoši fela e ~~xa~~ fetago a mangwe, ke a basadi ba kgoši le kgoši. A lengwa ke batho gomme a hlagolwa ke basadi a e lego a basadi gape a bunwa ke basadi ba kgoši. Mašemo a kgoši ~~mm~~ ona a lengwa ke batho a hlagolwa ke setšhaba a

- 26 bunwa ke setšhaba. A swanetše go hlokomela ke kgoši le basadi ba gagwe. Mo mašemong a kgoši le basadi ba gagwe go bjålwa mehuta yohle ya dibjadi tše bjålwago ke setšhaba.
- 27 Kgoši le basadi ba ka dira se ba se ratago ke tše ba dihwetšeng punong ya bona. Gomme dipuno kamoka di bolokwa motseng wa mošate. Mašemo a kgoši goba a mošate a lengwa a hlagolwa nako e tee le a ba bangwe ba naga. Mašemo a letwa bjalo ka a bangwe, gomme a alafiwabjalo ka a setšhaba. Tše di bunwago ge di kgobetše di dira dijo tše kgoši le mabjalwa a kgoši le basadi. Gomme mosadi yo mong le yo mong o dira ka mo a ratago ka mabélè a gagwe. Gomme ga di abelwe batho ka lefela gona le hlagonyo magareng a puno ya tšhemo ya kgoši le ya basadi ba yona.
- 28 Lehumo la kgoši le dirišwa ka mo kgoši e ratago. Ka dijo, bjålwa, matlalo, mafofa, dikgabiš, dikgomo le tše dingwe kgoši e dira se e se ratago ka tšona. Gomme tše di lewa ke bana ba gagwe ka go dira magadi a bona. Makhušane o fa ngwana wa gagwe Mokgale some la dikgomo le kgomo ka e tee go nyala Mapula. Gomme a fa gape Lephala some la dikgomo le kgomo ka e tee go dira magadi a go tše Matapa mosadi wa gagwe gomme a fa Patamedi some la dikgomo le kgomo ka e tee gore di mo emele mošomong wa go ithuta dikolong, bjalo bjalo. Kgoši o abela mabele a gagwe basadi ba gagwe mehleng ya tlala.
- 29 Gomme mo kabelong yeo ya mabélè go basadi ba gagwe ga boelwe ke selo. Dikgomo tše gagwe di fišwa yo mong wa lešika la kgoši. Di fišwa fela gore motho yo a di boloke. Kgoši e nyala ka dikgomo tše go lefa melato, tše diloba le tše dibego mo nageng. O fiša dikgomo mo bathong ka ntla le moputso go modiša. Kgoši e swanetše go kwigwa ke setšhaba kamoka. Gomme ga e a dumelwa go dira taba ye ngwe ka ntla le poledisano le lekgotla. O swanetše go

29 tšhaba ke setšhaba kamoka ka ge ele mmuši wa sona, gomme o swanetše go tsibišwa tšohle tše diregago mo nageng kamoka. Kgoši a ka se ſimole taba ya pušo ya setšhaba. Gomme ke sa gagwe le lekgotla go bona gore melao yohle e a kwiwa ke setšhaba.

30 Kgoši o yana le taba ge a bona goba melao ga e sepediſwe ka mo e beilwego. Gomme ke gona o tla laela banna ba kgoro go hlokomela taba yeo. Gomme mo melatong kamoka o swanetše go hlokomela gore makgotla be gona. Ge makgotla a le gona ke gona ditaba di swanetše go phethega. Ke tshwanelo gore melato e sekiſwe. Ke molao gore seatla kobong se be gona mo setšhabeng. Ga go tsibiſwe dikahlolo tša makgotla le tša dikgoro. Gomme ge molato o sekilwe ke kgoro ye ngwe kgoši e swanetše go laela lekgotla la bakgomana gore le bone melato woo la bobedi. Kgoši e hlokomela kudu kudu gore baloi ba bolawe. O swanetše go ba gona le go ahlola kgotleng le legolo. Lentšu la kgoši ke kahlolo ka ge le bitšwa sēlēpē. Ke gore la mafelelo go ſupa gore molato o fedile. Kgoši e ka gana lentšu la kahlolo ya lekgotla ka go ſupa lentšu le kaone la kahlolo. O tšea manganga hlaa le ditifiša goba tša gagwe, gomme mo gong a difa lekgotla gore di bolawe, ge ele pudi goba nku, ge ele kgomo kgoši ga e a tiši go fa manganga hlaa. Ke sa kgoši go buša taolo kamoka ya dira le ntwa. Gomme o swanetše go bea balaodi ba dira bjalo ka kgoši Makekele ge a bea Sebakaditšhweni. Gomme gape ke ena kgoši a hlokomelago go iša madira ka mephatho ya bona. Gona le bahlokomedi ba taba tša marumo e lego lekgotla la moſate.

31 Kgoši e tswa dira bjalo ka Makekele ga a tšwa dira go ya Tswetla mohlang mosadi wa gagwe a thopjago Ngwanamatlatše. Gomme kgoši o ba le molaodi pele hlabano gore bahlabane ba seke ba tlogela kgoši le ge go ka ba bothata bjang. Gomme

- 32 kgoši e ſala gae hlabanong tše e seng tše kgolo. Gomme mo ntweng kgoši e ſoma go dira maano a hlaselo la a tshireletšo. Gomme lentšu la gagwe le dira khutšo goba ntwa.
- 33 Kgoši ke yona e hlokomelago gore dira di fokwe gomme di dirwe tšohle tša dihlare ke yona ka noši ka ge mpholo wa dira di tšwa go kgoši mehleng ya dintwa. Gomme gape ke yona e tla go laela dira gore go dirweng kua magaeng. Kgoši e neša pula gape e bile ke yona e kgopelago pula badimong. Kgoši e nale maatla gore e dire puno goba e botse. O ntšha letšema goba peu ka pela gore puno e lokele batho bohle. Ke kgoši e emelago setšhaba mathateng kamoka le komelelong. Gomme kgoši e dirišana le badimo ba yona mo go tshohle kamoka. Kgoši e nale tšhidi tša pula. Tšhidi tša baloi.
- 34 Tšhidi ya mpholo wa dira. Marumo a dithokgola a sa swanego le a batho kamoka, dilépē tše sa swanego le tše dingwe, dithoka tše sa swanego le tše batho kamoka. Gomme le aparo tša yona ga di swane le tše setšhaba. Le dithokgola tša yona tše molaleng ga di swane le tše batho kamoka. Le taola tše kgoši ga di swane le tše ba bangwe. Gomme tše o kamoka ke lefa di ſia bakgale, gomme e gape le dikomana le dihlagatšane. Kgoši e nale boima le tšiego le melekō. Kgoši o itliša gape o iphemela ka tšhidi tše bogoshi tše maatla melekōng kamoka. Go thwe motseng wa mošate ga go tsene moloi gobane kgoši ke moloi. Gape ke ngake ye kgolo go bohle bao e leng dingaka ka Motlalekgomo.

END S. 646.

J.P.M. Malatši.